

Sygn. akt: VIII U 953/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie zwrotu nienależnie opłaconych składek odmówił D. A. zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu nadpłaty.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w okresie od 1 grudnia 2006 r. do 31 grudnia 2012 r. ubezpieczona była zgłoszona do wszystkich ubezpieczeń z tytułu – zlecenia u płatnika, w Zespole (...) w K.. Jednocześnie wnioskodawczyni świadczyła pracę na podstawie umowy o pracę w Sądzie Rejonowym w Kutnie. W związku ze zbiegiem ubezpieczeń społecznych, płatnik składek Zespół Adwokacki dokonał wyrejestrowania ubezpieczonej z ubezpieczeń społecznych od dnia 1 grudnia 2006 r. i zgłosił ubezpieczoną do ubezpieczenia zdrowotnego. Płatnik składek złożył korygujące dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA i (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał ponownego rozliczenia konta płatnika w Kompleksowym Systemie Informatycznych w wyniku, którego ustalono na koncie płatnika niedopłatę.

Organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 24 ust. 6a o systemie ubezpieczeń społecznych nienależnie opłacone składki podlegają z urzędu zaliczeniu przez Zakład na poczet zaległych lub bieżących składek .

/decyzja – k. 46 akt ZUS/

Wnioskodawczyni D. A. uznała w/w decyzję za krzywdzącą i w dniu 26 kwietnia 2016 r. złożyła odwołanie od w/w decyzji.

/odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5/

W piśmie procesowym z dnia 24 listopada 2017 r. ubezpieczona wniosła także o zasądzenie odsetek i waloryzację składek nadpłaconych.

/pismo procesowe – k. 78/

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2017 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał nadto, że odsetki i waloryzacja nie jest przedmiotem zaskarżonej decyzji.

/protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2017 r. – 00:02:33 – 00:04:06 – płyta CD – k. 80/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. A. została zgłoszona przez płatnika składek Zespół Adwokacki w K. NIP (...) do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania umowy zlecenia od 1 lipca 2004 r. do 30 listopada 2006 r., a następnie od 1 grudnia 2006 r. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych, wypadkowego) i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.

/bezsporne, zaświadczenie – k. 11 akt (...)/

Jednocześnie w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 23 stycznia 2015 r. ubezpieczona podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w Sądzie Rejonowym w Kutnie z wykazaną podstawą wymiaru składek wyższą od minimalnego wynagrodzenia.

/bezsporne/

W kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS nie zaewidencjonowano na koncie ubezpieczonej D. A. zgłoszenia do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych od dnia 1 grudnia 2006 r.

/bezsporne/

W dniu 8 października 2014 r. likwidator Zespołu Adwokackiego Nr (...) w K. M. K. wyrejestrował ubezpieczoną z ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego od dnia 1 grudnia 2006 r., zgłosił ubezpieczoną do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 grudnia 2006 r.

/bezsporne, deklaracja (...) akta ZUS, deklaracja ZUS ZZA – akta ZUS/

W listopadzie 2014 r. M. K. likwidator płatnika składek złożył korekty dokumentów rozliczeniowych za okres od 12/2006 r. do 12/2012 r. z wykazaną podstawą i naliczoną składką tylko na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne za ubezpieczoną.

/bezsporne/

Na koncie D. A. zostały zaewidencjonowane nienależne składki na ubezpieczenie społeczne w kwocie 2.719,54 zł za okres od grudnia 2006 r. do listopada 2012 r.

/bezsporne, zeznania PIT za rok 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 – k. 12 – 23, k. 34 – 35 akt ZUS, pismo – k. 66 – 68/

Organ rentowy odmówił ubezpieczonej zaliczenia do wysokości emerytury składek z okresu zatrudnienia w Zespole Adwokackim Nr (...) w K. od 1 grudnia 2006 r. do 31 grudnia 2012 r., z uwagi na brak zgłoszenia do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

/bezsporne, decyzja o przyznaniu emerytury – k. 5 – 6 w aktach VIII U 63/15, akta ZUS/

Zespół Adwokacki nr (...) w K. posiadał zadłużenie z tytułu odprowadzanych składek i powstałą nadpłatę dotyczącą ubezpieczonej organ rentowy zaliczył na zaległość płatnika składek za okres od grudnia 2010 r. do października 2012 r.

/pismo procesowe – k. 41 akt ZUS/

Zespół Adwokacki nr (...) w K. został zlikwidowany.

/bezsporne/

Ubezpieczona w dniu 23 lutego 2016 r. złożyła wniosek o przekazanie na jej konto składek opłaconych za nią przez Zespół Adwokacki nr (...) w K. za okres od grudnia 2006 r. do września 2012 r. Wniosła także o odsetki i zwaloryzowanie składek.

/wniosek – k. 2 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie zwrotu nienależnie opłaconych składek odmówił zwrotu nienależnie opłaconych składek z powodu nadpłaty.

/decyzja – k. 46 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty załączone do akt sprawy w tym akta ZUS. Podnieść należy, iż stan faktyczny jest między stronami niesporny natomiast przedmiotem sporu jest czy wnioskodawczyni ma prawo do zwrotu nadpłaconych składek jeżeli płatnik posiada zaległości składkowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 24 ust. 6f ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778), dodanego do art. 24 z dniem 8 maja 2008 r. przez art. 12 pkt 1 ppkt a ustawy "zmieniającej" z dnia 28 marca 2008 r. (Dz. U. Nr 67, poz. 411), W przypadku braku płatnika składek lub jego następcy prawnego Zakład zawiadamia ubezpieczonego o kwocie nienależnie opłaconych składek w części sfinansowanej przez ubezpieczonego i na jego wniosek zwraca nienależnie opłacone składki. Przepisy ust. 6c-6e stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z treścią ust. 6c art. 24 w/w ustawy, po stwierdzeniu, że składki zostały nienależnie opłacone, płatnik składek może złożyć wniosek o ich zwrot.

W myśl art. 24 ust. 6d w/w ustawy, nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 6c.

Według ust. 6d art. 24 w/w ustawy, jeżeli nienależnie opłacone składki nie zostaną zwrócone w terminie określonym w ust. 6d, podlegają oprocentowaniu w wysokości równej odsetkom za zwłokę pobieranym od zaległości podatkowych, od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6c.

Należy zauważyć, że art. 24 ust. 6f ustawy systemowej stanowi samodzielną podstawę prawną żądania zwrotu nadpłaty składek i nie zawiera odesłania do odpowiedniego stosowania art. 24 ust. 6a, a zatem sama okoliczność, czy płatnik posiada zaległość w opłacaniu składek, czy też nie, pozostaje dla jego zastosowania obojętna (dokonywanie wykładni art. 24 ust. 6a ustawy systemowej mającej na celu wykazanie, czy zwrotu nienależnie opłaconych składek można domagać się tylko w przypadku braku zaległych lub bieżących składek, czy też nie, byłoby zatem w sprawie niniejszej zbędne).

Kwestia ta jest oczywista, zważywszy na okoliczność, iż art. 24 ust. 6f ustawy systemowej dotyczy wyłącznie składek sfinansowanych przez samego ubezpieczonego z jego własnych środków, a nie ze środków płatnika. Nie można uznać za prawidłową sytuację, w której ubezpieczony - pracownik płatnika, odpowiadałby za dług samego płatnika (cudzy dług) – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 listopada 2010 r. (III AUa 613/10).

Odpowiedzialność osób trzecich za długi samego płatnika możliwa jest wyłącznie wg zasad określonych w przepisach Ordynacji podatkowej, do których odesłanie znajduje się w art. 31 w/w ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przechodząc na grunt niniejszej należy wskazać, że z uwagi na brak płatnika składek i jego następcy prawnego ubezpieczona, zgodnie z treścią w/w przepisów wystąpiła z wnioskiem o zwrot nadpłaconych składek do ZUS i w ocenie Sądu brak jest jakichkolwiek przeszkód by organ rentowy zwrócił ubezpieczonej nadpłacone składki w kwocie 2.719,54 zł za okres od grudnia 2006 r. do listopada 2012 r.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

W przedmiocie wniosku ubezpieczonej o odsetki i o waloryzację nadpłaconych składek to Sąd przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. do rozpoznania ten wniosek z uwagi na czasową niedopuszczalność drogi sądowej, albowiem organ rentowy w tym zakresie nie zajął żadnego stanowiska. Należy zauważyć, iż tak sprecyzowane roszczenie, jak w przedmiotowej sprawie nie było przedmiotem rozpoznania organu rentowego, co zasadnie podniósł pełnomocnik ZUS podczas rozprawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 476 §2 k.p.c. w związku z art. 2 k.p.c. przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 k.p.c.

Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji organu rentowego w zakresie roszczenia wnioskodawcy o odsetki i waloryzację nadpłaconych składek, zachodzi czasowa niedopuszczalność drogi sądowej, a właściwym do rozpoznania roszczeń pozostaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od decyzji którego będzie przysługiwać skarżącej prawo wniesienia odwołania do Sądu zgodnie z powołanymi przepisami.

Z uwagi na powyższe tj. na czasową niedopuszczalność drogi sądowej Sąd, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.

3.01.2018

K.K.-W.